

Den lille ESG-ordbog

KOMMUNE
KREDIT

Artikel 6, artikel 8 og artikel 9 – Artikler i EU's offentliggørelsesforordning (SFDR). De stiller krav til oplysningerne om finansielle produkter, der markedsføres med bæredygtighedsrelaterede egenskaber. Forordningens art. 6 gælder produkter, der ikke tager hensyn til bæredygtighed, art. 8 gælder produkter, der fremmer bæredygtighed og art. 9 gælder produkter, der har bæredygtighed som mål.

Bæredygtighed – En aktivitet er i bred forstand bæredygtig, når den opfylder de nuværende generationers behov og samtidig tilgodeser fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov. CSR, samfundsansvar, verdensmål, bæredygtig finansiering og ESG er alle tilgange til at bidrage til denne dagsorden, hvor man vælger den, der passer bedst til ens virksomhed. EU's taksonomi definerer, hvilke aktiviteter der kan betegnes som bæredygtige – foreløbigt dog kun på det miljømæssige område.

Bæredygtig finansiering – Et udlån, der fremmer bæredygtighed og søger at nedbringe den negative indvirkning på omgivelserne. En del af bæredygtig finansiering er at integrere ESG-hensyn i produkter, services og investeringsbeslutninger. EU-taksonomien definerer, hvilke aktiviteter der kan betegnes som bæredygtige.

Bæredygtighedsrapporteringsdirektivet – Se [CSRD](#).

CCS – Carbon Capture and Storage. Betegnelse for fangst og lagring af CO₂ fra atmosfæren.

CO₂-aftryk – Ton CO₂e/million danske kroner finansieret. På engelsk "Carbon footprint".

CO₂-ækvivalenter (CO₂e) – Fælles måleenhed for klimaeffekten af syv forskellige drivhusgasser, hvoraf de vigtigste er kuldioxid (CO₂), metan (CH₄) og lattergas (N₂O). Klimaeffekten af gasserne varierer, og derfor omregnes de til CO₂e, så udledningerne kan lægges sammen og sammenlignes.

CSDDD – Corporate Sustainability Due Diligence Directive. EU-direktiv, der introducerer lovpligtig due diligence på miljø- og menneskerettighedsområdet. Virksomheder i EU skal have processer til at undgå

eller afbøde negativ indvirkning på menneskerettigheder og miljø i deres værdikæder. Eksempelvis en plan for at sikre, at deres forretningsmodel er forenelig med 1,5 graders målsætningen på klimaområdet. Direktivet skal være implementeret i dansk ret senest 2024 og påvirker KommuneKredit som leverandør af investeringsprodukt.

CSR – Corporate Social Responsibility. Virksomheders tilgang til samfundsansvar, hvor sociale og miljømæssige hensyn integreres i forrettningens aktiviteter og interaktioner med interessenter.

CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive, også kaldet "Bæredygtighedsrapporterings-direktivet". Nyt EU-direktiv, der træder i kraft fra regnskabsåret 2024. Det udvider nuværende krav om ikke-finansiell rapportering i årsregnskabsloven. Markant flere virksomheder skal rapportere flere data om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold. Rapporteringen baseres på en kommende europæisk rapporteringsstandard, ESRS, der forventes vedtaget i juni 2023. Der er krav om revisionserklæring med begrænset sikkerhed for bæredygtighedsrapporten.

DGNB – Værktøj til at vurdere bæredygtigheden af et byggeri eller byområde. Lægger vægt på miljøkvalitet, økonomisk kvalitet og social kvalitet. Et projekt kan opnå certificering som DGNB Platin, DGNB Guld og DGNB Sølv. Oprindeligt tysk (DGNB = Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen). Beslægtet med 3 andre internationale bæredygtighedsstandarder for byggeriet: BREEAM, LEED og HQE.

Disclosure-forordningen – se [SFDR](#).

DK2020 – Klimapartnerskab mellem KL, regionerne og Realdania, hvor 95 kommuner har forpligtet sig til at udvikle klimahandlingsplaner, der lever op til Paris-aftalens målsætninger.

DNSH – Do no significant harm. Et af kriterierne for at en aktivitet kan klassificeres som bæredygtig efter EU-taksonomien er, at den ikke samtidigt gør væsentligt skade på et andet af de 6 EU-mål for miljømæssig bæredygtighed (se evt. [EU-taksonomien](#) nedenfor for mere info).

Double materiality principle – Princippet om dobbelt væsentlighed. Virksomheder skal vurdere væsentlige ESG-påvirkninger, risici og muligheder fra to perspektiver: Hvordan bæredygtighedsfaktorer kan påvirke virksomheden finansielt, og hvordan virksomhedens aktiviteter kan påvirke sine omgivelser.

Eligibility – Betegner økonomiske aktiviteter, der er omfattet af EU-taksonomien for (miljømæssig) bæredygtighed, men ikke nødvendigvis lever op til de tekniske krav. For 2022 og 2023 skal investorer alene rapportere, om aktiviteter i porteføljen er omfattet af taksonomien. Fra 2024 skærpes kravene, så aktiviteter skal være "aligned", dvs. leve op til de tekniske krav i taksonomien.

EFRAG – European Financial Reporting Advisory Group. Privat organisation, der yder teknisk rådgivning til EU-kommissionen om udvikling af finansiell og bæredygtighedsrelateret rapportering. Udvikler forslag til rapporteringsstandarder.

ESCO – Energy Service Company. En projekt- og finansieringsmodel, som private og offentlige bygningsejere kan bruge ved større energirenoveringer. Det grundlæggende princip er, at omkostninger til energirenovering bliver finansieret gennem de energibesparelser, som renoveringen medfører.

ESG – Environmental, Social, Governance. Investortilgangen til samsfundsansvar, hvor miljømæssige, sociale karakteristika og praksis for god ledelse bliver inkorporeret i investeringspolitikken og i processen fra investeringsanalysen til screening og aktivt ejerskab.

ESG-data – ESG-data er ikke-finansielle data om bæredygtighed, som ofte bliver anvendt af investorer og generelt i den finansielle sektor.

ESRS – European Sustainability Reporting Standards. Sæt af standarder vedr. miljø, sociale forhold og selskabsledelse, som virksomheder skal rapportere om jf. CSRD. Der er både almen og sektorspecifik rapportering.

EU Green Bond Standard (EUGBS) – En frivillig standard for grønne obligationer i overensstemmelse med EU-taksonomien. Kommissionen igangsatte arbejdet i 2020, og det er stadig i gang.

EU Green Deal – Den europæiske grønne pagt er en række initiativer, der skal muliggøre en reduktion af CO₂-udledningen med 55 pct. frem mod 2030 (baseline 1990). Det overordnede mål er at gøre EU klimaneutralt i 2050. Delmålet om 55 pct. implementeres i "Fit for 55"-pakken af konkret lovgivning, herunder en europæisk klimalov, CSRD og EU-taksonomien.

ESA – European Supervisory Authority. Betegnelse for Europæisk finansiel tilsynsmyndighed. Der findes flere fx European Banking Authority (EBA), Europaen Central Bank (ECB) og European Securities and Markets Authority (ESMA).

EU-taksonomien – Et klassifikationssystem til at identificere bæredygtig økonomisk aktivitet. P.t. er der en taksonomi for det miljømæssige område bestående af 6 mål: 1) Modvirkning af klimaændringer, 2) Tilpasning til klimaændringer, 3) Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, 4) Omstilling til en cirkulær økonomi, 5) Forebyggelse og bekæmpelse af forurening samt 6) Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer. En aktivitet skal bidrage væsentligt til mindst et af målene, ikke gøre skade på andre mål og overholde sociale minimumsstandarder for at kunne klassificeres som bæredygtig. Primo 2023 er krav til de to mål om klima (nr. 1 og nr. 2) specificeret i tekniske standarder, som dækker 70 aktiviteter fra 8 sektorer. Taksonomien udvides og opdateres løbende.

Fit for 55 – EU-kommissionens forslag til en række nye initiativer, der tilsammen kan skabe en reduktion af drivhusgasudledningerne med 55% inden 2030 i forhold til niveauet i 1990.

Finansierede emissioner – Handler om CO₂e-emissioner fra de projekter, vi finansierer. Beregnes som lånets andel af projektet x projektets samlede udledning af drivhusgasser. Princippet er kun at medtage den del af projektet, der finansieres, for at undgå dobbelttælling.

GAR – Green Asset Ratio. Udtrykker andelen af udlån til aktiviteter, der er grønne i overensstemmelse med EU-taksonomien.

GBP – Se [Green Bond Principles](#).

GHG-emissioner – Green House Gas emissions eller drivhusgasser. Samlebetegnelse for de syv gasser, hvis udledninger har direkte betydning for klimaforandringer. Udledningerne opgøres som CO₂-ækvivalenter og udtrykker den bruttoudledning, der stammer fra menneskelig aktivitet.

Global Compact (FN's Global Compact) – Frivilligt globalt initiativ, hvor 12.000 virksomheder i 160 lande arbejder med samfundsansvar. Global Compact har formuleret 10 principper for ansvarlig adfærd på tværs af E-, S- og G-hensyn.

Grandfathering – Juridisk retsprincip, som bestemmer, at indførelsen af en ny regel kun gælder fremtidige forhold. Eksisterende forhold fortsætter efter de gamle regler. Det har fx været fremført i forbindelse med EU's nye standard for grønne obligationer (EUGBS), at udstedelser under standarden bør kunne beholde EU GBS label frem til udløbsdato trods fremtidige ændringer i EU-taksonomien.

Green Bond Framework – Udstedere af grønne obligationer anbefales at udvikle deres eget rammeværk for allokering og rapportering om effekt i overensstemmelse med ICMA's Green Bond Principles. ICMA er defineret nedenfor.

Green Bond Principles (GBP) – Internationalt anerkendte frivillige retningslinjer for udstedelse af grønne obligationer. Målet er at fremme gennemsigtigheden og øge tilliden til den positive effekt ved finansiering vha. grønne obligationer. Markedsstandarden er udformet af ICMA (International Capital Market Association). KommuneKredits Green Bond Framework følger denne standard.

Greenhouse Gas Protocol – Standard for beregning af udledning af drivhusgasser. KommuneKredit følger denne standard fra 2022.

GRI – Global Reporting Initiative. Global NGO, der siden 1997 har udviklet GRI Sustainability Reporting Standards.

ICMA – The International Capital Market Association. Non-profit organisation, der repræsenterer finansielle institutioner på de internationale kapitalmarkeder globalt. Organisationen står bag Green Bond Principles, Social Bond Principles m.fl.

IFRS Foundation – Et globalt non-profit initiativ til udvikling af anerkendte regnskabs- og bæredygtighedsstandarder. De udvikles af hhv. International Accounting Standards Board (IASB) og International Sustainability Standards Board (ISSB).

IPCC – Intergovernmental Panel on Climate Change. FN's klimapanel, der har til opgave at levere videnskabelig baseret information om klimaforandringer til brug for politikudvikling. IPCC udgiver hvert 5-6 år en rapport om klimænderinger og virkninger af disse baseret på den videnskabelige litteratur.

ISS ESG – Leverandør af ESG og finansielle data, ratings samt service til stemmeafgivelse til generalforsamlinger i børsnoterede virksomheder.

ISSB – International Sustainability Standards Board. Initiativ, der arbejder på udvikling af global standard for rapportering af bæredygtighedsrelateret, finansiell information. Udkast er stadig i proces.

Klimaloven – Vedtaget i juni 2020 og bestemmer, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser med 70% i 2030 i forhold til niveauet i 1990, og at Danmark skal være klimaneutralt i senest 2050 med henvisning til Paris-aftalens målsætning om 1,5 graders temperaturstigning.

Klimarådet – Et uafhængigt ekspertorgan med hjemmel i Klimaloven, der rådgiver Klimaministeren om fastsættelse af 5-årige målsætninger, klimaindsatsen, fremdrift på opfyldelsen af mål m.m.

LCA – Life Cycle Assessment. En metode til at vurdere de miljømæssige effekter af et produkt i hele dets levetid fra materialer og produktion til brug og bortskaffelse. Kaldes også cradle-to-grave.

MNE-guidelines – OECD Guidelines for Multinational Enterprises. OECD-retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Minimum safeguards – En aktivitet kan kun klassificeres som bæredygtig efter EU-taksonomien, hvis den overholder nogle sociale minimumsstandarder. Virksomheden skal have procedurer, der sikrer, at aktiviteten er i overensstemmelse med OECD Guidelines for Multinational Enterprises og the UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP).

MSCI – Dataleverandør på det finansielle område. Leverer også ratings og index som MSCI ACWI.

Net Zero – En ofte anvendt målsætning om at en virksomhed, investeringsportefølje eller et geografisk område i et givent årstal ikke udleder flere drivhusgasser end enheden absorberer. Det er udbredt at have et mål om klimaneutralitet i 2050.

NZBA – Net Zero Banking Alliance. FN-baseret rammeværk for transition til nul-emission i år 2050. Initiativet stiller krav til mål, delmål, aktiviteter og løbende rapportering. 40 pct. af internationale banker er med i initiativet - i DK Danske Bank, Nordea og SEB. Har søsterinitiativer for investorer (NZAOA) og Asset Managers (NZAM).

Offentliggørelsesforordningen - Se [SFDR](#).

Offsetting – Kompensation for CO₂-udledning ved fx at plante træer.

PAI-indikatorer – Principle Adverse Impact Indicators. EU har defineret 18 obligatoriske indikatorer for negativ indvirkning på omgivelser, som finansielle markedsdeltagere skal rapportere på. PAI er en del af EU-reguleringen om offentliggørelse (SFDR). Der er 14 indikatorer for investeringer i virksomheder (miljømæssige, sociale, governance), 2 for investeringer i stater og overstatslige obligationer samt 2 for investeringer i ejendom. Dertil kommer 46 frivillige indikatorer, hvoraf der skal rapporteres på minimum én social og én miljømæssig indikator.

Paris-aftalen – Aftale, der forpligter FN's medlemsstater til en målsætning om at holde den globale temperaturstigning under 2 grader i forhold til det førindustrielle niveau og tilstræbe en 1,5 graders stigning. Aftalen blev indgået på COP21 I 2015 og trådte i kraft i 2020.

PCAF – Partnership for Carbon Accounting Financials. Internationalt anerkendt metode til måling og opgørelse af finansierede emissioner for udlån og investeringer. Grundlag for den danske "CO₂-model for den finansielle sektor" som FinansDanmark og F&P har udviklet/faciliteret.

Pillar 3 – Refererer typisk til søjle 3 om krav til offentliggørelse af kvantitative og kvalitative klimarisici i Basel III-regimet for banker. I EU implementeres kravene i Kapitalkravsforordningen og tilhørende tekniske standarder (ITS).

Platform on Sustainable Finance – En permanent ekspertgruppe, der rådgiver EU-kommissionen om udviklingen af regulering af bæredygtig finansiering, herunder særligt EU-taksonomien.

PRI (UN PRI) – Principles for Responsible Investment. FN-støttet investorinitiativ til at fremme integration af ansvarlige investeringer i processer. Tildeler rating til managers, som investorer kan anvende som selektionskriterie.

PtX – Power-to-X. Samlebetegnelse for teknologier, der formår at omdanne grøn strøm til brændstof, som fx brint eller ammoniak.

SASB – Sustainability Accounting Standards Board. En sektorbaseret standard for identifikation og rapportering om bæredygtighedsrelaterede risici og muligheder. SASB er blevet en del af IFRS og standarderne bliver integreret i de nye globale standarder for bæredygtighedsrapportering, ISSB.

SBTi – Science-Based Targets initiative. Et internationalt anerkendt initiativ, der bistår virksomheder med at sætte mål for deres udledning, som fører virksomheden hen mod en balance mellem udledning og absorption af CO₂-ækvivalente drivhusgasser (net zero). Ud gav retningslinjer for finanssektoren i 2022. Stiftet af anerkendte organisationer Carbon Disclosure Project (CDP), FN Global Compact, World Resources Institute (WRI) og Verdensnaturfonden (WWF).

Scope 1, 2 og 3 – Kategorier til opgørelse af kilder for virksomhedens udledning af drivhusgasser.

Scope 1: Direkte udledning fra kilder ejet eller kontrolleret af virk-

somheden selv såsom produktion, bygninger og firmabiler.

Scope 2: Indirekte udledninger fra indkøbt energi i form af elektricitet, varme og vand.

Scope 3: Indirekte udledning fra leverandører, kunder og investeringer. Kan opdeles i "upstream" og "downstream" alt efter om udledningen indgår på hhv. input- eller outputsiden af virksomhedens produktion. I KK er de væsentligste scope 3 udledninger de finansierede emissioner fra udlåns- og investeringsporteføljen. Udledninger fra medarbejderes forretningsrejser, kantine, pendling til og fra arbejde er også scope 3.

SDG'er – Sustainable Development Goals. FN's 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling, der fremmer velstand og beskytter planten. De 17 mål er brudt ned i 169 delmål og forpligter alle FN's 193 medlemslande til at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre uddannelse og sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk vækst.

SFDR – Sustainable Finance Disclosure Regulation, også kaldet "Offentliggørelsesforordningen", som trådte i kraft marts 2021. EU-forordning, der pålægger finansielle markedsdeltagere at offentliggøre, hvordan de integrerer bæredygtighedshensyn i deres organisation og produkter (ud fra en comply-or-explain tilgang). Der henvises ofte til SFDR art. 6, 8 eller 9 for investeringsprodukters bæredygtighedsrelaterede egenskaber.

Social Bond – Obligation, der finansierer sociale formål som fx billige boliger, sundhedstjenester, jobskabelse, fødevarerikkerhed og lige deltagelse i samfundet. Er ofte målrettet en bestemt marginaliseret befolkningsgruppe.

Social Bond Principles (SBP) – ICMA's rammeværk for best practice for udstedelse af sociale obligationer og krav til information om effekter.

Social safeguards – Se [Minimum safeguards](#).

Social taksonomi – Udvikling af standard for, hvornår en aktivitet er socialt bæredygtig. EU's Platform for Sustainable Finance har afgivet

en rapport med skitse til en social taksonomi bestående af tre hovedelementer: 1) anstændigt arbejde, 2) tilstrækkelig levestandard og velfærd og 3) inkluderende og bæredygtige fællesskaber og samfund. Arbejdet med den sociale taksonomi er sat i bero på ubestemt tid.

Sustainability linked bonds – Obligationer, der er koblet direkte på udsteders bæredygtigheds-målsætninger, således at (manglende) opnåelse af udvalgte KPI'er afspejles i renten.

Sustainalytics – Morningstar Sustainalytics er leverandør af ESG-data og ratings til institutionelle investorer og virksomheder.

TCFD – Task Force on Climate Related Financial Disclosures. Anbefalinger til, hvordan organisationer kan forstå, håndtere og rapportere om deres klimarelaterede finansielle risici og muligheder, som opstår i forbindelse med transitionen til et lav-emissionssamfund. Anbefalingerne drejer sig om ledelsesstruktur, strategi, risikostyring samt metrikker og målsætninger.

TNFD – Task Force on Nature Related Financial Disclosures. Et initiativ fra 2021, der arbejder på at udvikle et rammeværk for håndtering og rapportering af naturrelaterede finansielle risici. Anbefalinger forventes offentliggjort i september 2023.

TRS – Technical Regulatory Standards. Udfyldende regulering, der bestemmer, hvordan information efter SFDR skal gøres tilgængeligt, herunder også skabeloner.

TSC – Technical Screening Criteria. Kriterier fra EU-taksonomien til at fastslå om en økonomisk aktivitet er miljømæssigt bæredygtig.

UNG – UN Global Compact. Se Global Compact.

UNGP – United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights. FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv. Det er FN's forventninger til stater og virksomheder om arbejdet med menneskerettigheder.

Verdensmål – se [SDG'er](#).

KommuneKredit

Kultorget 16
DK-1175 Copenhagen K

Telefon 33 11 15 12
kk@kommunekredit.dk
www.kommunekredit.dk
CVR no. 22 12 86 12